

GKO Symposium 'Bronnen'

Programmaboekje

6 april 2023

Georganiseerd door

Hilde van Hoogstraten MEd, Teacher in Residence Kunstgeschiedenis

Drs. Maud Prakken-Senden, Teacher in Residence Oudheid

Marco van Vemde MA MEd, Teacher in Residence Geschiedenis

Doelstellingen

Op 6 april 2023 vindt het eerste symposium voor alle eerstejaars van het departement Geschiedenis, Kunstgeschiedenis en Oudheid plaats. Dit symposium is door de Teachers in Residence van deze opleiding in het leven geroepen om studenten in hun eerste jaar niet alleen te laten starten met hun opleiding, maar ook met hun academische leven.

De eerstejaars op de universiteit volgen standaard hun colleges, maar de opleidingen vinden het belangrijk dat studenten ook al vroeg in hun bachelor betrokken raken bij de universiteit als instituut. Om dit te positief te stimuleren, wordt er een symposium voor de eerstejaars studenten GKO georganiseerd: een dag(deel) met daarin een onderdompeling in de academische wereld. Hoe zit deze in elkaar? Wie speelt daarin welke rol? Vooral voor eerste generatie studenten is deze kennis geen vanzelfsprekendheid en kan onbekendheid hiermee zorgen voor afstand tot de universiteit.

Doelen

De belangrijkste doelen van het symposium zijn:

1. **Studenten laten kennismaken met (conventies van) de academische wereld.** Aan de orde kan komen hoe een universiteit in elkaar zit, het academisch vocabulaire, de route naar het hoogleraarschap (een hoogleraar kan vertellen over de route die zij/hij heeft bewandeld in haar/zijn carrière). Een *crash course* universiteit dus.
2. **Studenten laten kennismaken met wat een symposium is.** Rondom een thema worden vanuit de verschillende invalshoeken van GKO inhoudelijke lezingen gegeven die een verdieping vormen bij de onderwerpen waar zij op dat moment mee bezig zijn in colleges. Studenten ervaren dan de verwevenheid van verschillende wetenschappelijke richtingen.
3. **Studenten worden uitgedaagd** om in een veilige omgeving **actief mee te doen** met de discussie en om vragen te stellen.

Daarnaast komen studenten van de diverse opleidingen op het symposium met de studenten van de andere vakgroepen in contact en wordt de drempel voor studenten na dit symposium verlaagd om deel te nemen aan andere academische activiteiten aan de universiteit. Een succesvolle student is immers een student die méér wil dan alleen maar colleges volgen.

Thema: bronnen

Om dit symposium niet alleen te focussen op de academische wereld, maar ook een inhoudelijke laag te geven, heeft het een thema. Het thema 'bronnen' verwijst naar het materiaal dat onderwerp van onderzoek is, maar ook een vereiste is om onderzoek te kunnen dóen. Op de middelbare school is 'het internet' veelal de enige bron die leerlingen gebruiken. Dat niveau zijn ze na zeven maanden aan de universiteit wel ontstegen, maar het is goed het belang van bronnen nog eens te benadrukken. Het onderwerp komt op meerdere manieren in het programma terug.

We hopen op een succesvol en inspirerend eerste symposium, tot dan!

Hilde van Hoogstraten, Teacher in Residence Kunstgeschiedenis

Maud Prakken-Senden, Teacher in Residence Oudheid

Marco van Vemde, Teacher in Residence Geschiedenis

Programma symposium

Tijd	Programma						
12.30 - 12.40	Opening						
12.40 - 13.10	Keynote: Moord en marteling: hoe ik een specialist in antieke pulpfiction werd						
13.15 - 13.45	Lezing 1 "Dames en Heeren studenten! Wij weten dat Gij veel van deze Universiteit verwacht, en daarom zijt Gij in grooten getale toegestroomd."	Lezing 2 Geschiedschrijving van Stalin tot Poetin – de relatie tussen waarheid, feiten, interpretatie en mening	Lezing 3 Ad fontes				
13.45 - 14.00	Pauze (koffie en thee van universiteit)						
14.00 - 14.45	Workshop 1 Obstakels in het doen van onderzoek	Workshop 2 Student-teacher co-operation in research (in English)	Workshop 3 Woorden en beelden doen er toe: academische omgang met bronnen	Workshop 4 Presenting sources (in English)	Workshop 5 De rol van de bibliotheek (2x15 studenten)	Workshop 6 Anchoring innovation	Workshop 7 Terminologie van wetenschappelijke wereld
14.55 - 15.40	Workshop 1 Obstakels in het doen van onderzoek	Workshop 2 Student-teacher co-operation in research (in English)	Workshop 3 Woorden en beelden doen er toe: academische omgang met bronnen	Workshop 4 Presenting sources (in English)	Workshop 5 De rol van de bibliotheek (2x15 studenten)	Workshop 8 Een kijkje in de keuken van een wetenschappelijk tijdschrift	Workshop 9 Fake or fortune
15.45 - 16.30	Borrel in Cultuurcafé met studieverenigingen						

Omschrijving lezingen en workshops

Opening

De opening wordt verzorgd door dr. Lien Foubert, Opleidingsvoorzitter BA en MA Geschiedenis

Keynote: Moord en marteling: hoe ik een specialist in antieke pulpfiction werd

De keynote lezing wordt verzorgd door prof. dr. Bé Breij

Lezingen

Lezing 1: "Dames en Heeren studenten! Wij weten dat Gij veel van deze Universiteit verwacht, en daarom zijt Gij in grooten getale toegestroomd."

Met deze woorden richtte de eerste rector magnificus Jos Schrijnen zich in zijn feestrede 'Eigen Kultuur' bij de opening van de Katholieke Universiteit te Nijmegen (nu: Radboud Universiteit) op 17 oktober 1923 tot de eerstejaarsstudenten. Waarom werd die universiteit gesticht? En wat verwachtten die studenten dan? (Of wat dacht Schrijnen dat zij verwachtten?) En kwamen die verwachtingen uit? Universiteitshistoricus Jan Brabers geeft een spoedcursus 'Honderd jaar geschiedenis van de Radboud Universiteit', speciaal voor eerstejaarsstudenten die ook in 2023 in groten getale zijn toegestroomd en nog steeds allerlei verwachtingen van de Alma Mater koesteren.

Deze lezing wordt verzorgd door dr. Jan Brabers

Lezing 2: Geschiedschrijving van Stalin tot Poetin – de relatie tussen waarheid, feiten, interpretatie en mening

Stalin liet in ongenade gevallen communisten uit foto's wegretoucheren. Poetin vertelt het verhaal van de Russische geschiedenis nu zo, dat er geen ruimte is voor een Oekraïense volk of staat. We weten allemaal wel dat er niet één 'objectieve' historische waarheid is, maar waar begint dan geschiedvervalsing?

Deze lezing wordt verzorgd door prof. dr. Wim van Meurs

Lezing 3: Ad fontes?

Sinds jaar en dag krijgen studenten van alle historische disciplines deze Latijnse aanmoediging om toch vooral terug te gaan 'naar de bronnen'. Maar waarom zou je met veel moeite op zoek te gaan naar de oorspronkelijke bronnen? Professoren en andere wetenschappers zullen toch alles al perfect hebben geanalyseerd, getranscribeerd en samengevat? En wat heb je eraan als je toch niet van plan bent in de wetenschap terecht te komen? Deze lezing betoogt dat een wetenschappelijke opleiding niet alleen leidt tot professioneel succes maar dat het je ook 'gereedschappen' aanreikt om grip te krijgen op een wereld waarin we overspoeld worden met (ongefilterde) informatie en technologie. Het kan je daarom vaardigheden aanleren die je ook in het dagelijks leven kunnen helpen bij het nemen van beslissingen en het oplossen van problemen.

Deze lezing wordt verzorgd door prof. dr. Marieke de Winkel

Workshops

Workshop 1: Obstakels in het doen van onderzoek 2x

Waar loop je tegenaan bij het doen van onderzoek en hoe ga je om met tegenslag? Bijvoorbeeld wanneer je een perfecte onderzoeksvraag hebt, maar geen bronnen kunt vinden? Of wanneer je geen toegang krijgt tot bronnen waarvan je weet dat ze bestaan? Hoe hou je jezelf gemotiveerd, of ga je om met concurrentie? Wat zijn vaardigheden om hiermee om te kunnen gaan?

Deze workshop wordt verzorgd door Bart Janssen MA

Workshop 2: Student-teacher co-operation in research (in English)

In your course it is sometimes possible to do research together with your teacher. The beauty of this is that it gives you opportunities to discover new things together. So a proactive attitude on the part of students can actually produce extraordinary results: you can just become a co-author as a student and take the first steps of your scientific career as early as your undergraduate.

Workshop will be presented by

Workshop 3: Woorden en beelden doen er toe: academische omgang met bronnen

Historici schrijven en construeren geschiedenis. Zonder de beschikking over de bouwstenen van taal zal de historicus niet ver komen met de constructie van het verleden. In deze workshop zoomen we in op de woorden (begrippen, concepten) die historici gebruiken en creëren om het verleden te beschrijven en de dilemma's en discussies die dat met zich meebrengt. Aan de hand van lesmethoden geschiedenis uit de bovenbouw analyseren we verschillen in taal- en beeldgebruik.

Workshop 3 wordt verzorgd door Marleen Reichgelt MA en dr. Marloes Hülsken.

Workshop 4: Presenting sources (in English)

What does art historical research look like? In this workshop, professors Sonia de Laforcade and Matthew Mullane will introduce the many different ways that art historians present their work to different publics. From exhibitions and newspapers to books and open-access websites, art historical research takes on many different shapes. Students will learn about how art historians help craft immersive museum environments, bridge gaps between political institutions and the public, and instigate critical discussions about contemporary topics.

Workshop 4 will be presented by dr. Matthew Mullane and dr. Sonia de Laforcade

Workshop 5: De rol van de bibliotheek/archief

Het internet speelt een grote rol in het bewaren, delen en openbaar maken van kennis. Maar een bibliotheek of archief levert op veel verschillende manieren een bijdrage aan het doen van onderzoek: opslag van bronnen, tentoonstellen, plek om te onderzoeken en 'door' te graven. Waarom is het belangrijk de bibliotheek en het archief te koesteren voor de toekomst als het internet ook alles lijkt te bieden? In deze workshop kom je in aanraking met echte historische bronnen als boeken, fotografie en prenten, vandaar dat de workshop opgesplitst wordt in twee kleinere groepen.

Workshop 5a wordt verzorgd door dr. Hanneke van Asperen over de middeleeuwse handschriften in de UB. Ruimte: 1.05b

Workshop 5b wordt verzorgd door drs. Willy Piron, hoofd van het CKD (Centrum voor Kunsthistorische documentatie) over de collecties van het CKD met fotografie en grafiek.

Workshop 6: Anchoring innovation

We zien innovatie overal: in de techniek, maar ook in de politiek, religie, kunst, literatuur etc. Het is daarbij één ding iets nieuws te bedenken, maar een ander om dit nieuwe geaccepteerd te krijgen. In het onderzoek dat in deze workshop wordt besproken wordt gekeken naar historische voorbeelden van succesvolle innovaties om te bezien wat wij hiervan kunnen leren over innovatieprocessen vandaag de dag.

Workshop 6 wordt verzorgd door prof. dr. André Lardinois

Workshop 7: Terminologie van wetenschappelijke wereld

Als je nieuw bent in de academische wereld kan deze intimiderend overkomen: termen die door docenten als heel vanzelfsprekend gebezigd worden kunnen je het gevoel geven dat je niet weet waar dingen over gaan. Je kunt hier alle vragen stellen over termen waarvan het lijkt alsof iedereen ze begrijpt, zodat je na deze workshop deze termen beter duiden en je zelfverzekerder door deze wereld kan bewegen.

Workshop 7 wordt verzorgd door Marije Derksen MA

Workshop 8: Een kijkje in de keuken van een wetenschappelijk tijdschrift

Hoe komt een wetenschappelijk tijdschrift tot stand? Wat doet een tijdschriftredactie eigenlijk? En hoe kun je hier zelf als student een rol in spelen? De redactie van *Ex Tempore*, het tijdschrift van de opleiding Geschiedenis, geeft jullie een kijkje in de keuken. Samen denken we na over de vraag wat een tijdschrift eigenlijk goed maakt en hoe je ervoor zorgt dat wetenschappelijk onderzoek het juiste lezerspubliek bereikt.

Deze workshop wordt verzorgd door studenten Alicia Anthonise, Doortje van den Bulk, Emma Zijp & dr. Anne Petterson van Ex Tempore

Workshop 9: Fake or fortune (KG)

De grote Vermeer-tentoonstelling, nu in het Rijksmuseum, zou nog geen tachtig jaar geleden zeven stuks meer geteld hebben: ze werden ontmaskerd als vervalsingen. Beeldende of toegepaste kunst – vaak blijft de vraag: falsificatie of echt, fake or fortune? Wat is te verwachten van kunsthistorisch onderzoek, van technische analyses, van een juridisch oordeel? Van een landschapje op de veiling tot een krukje bij Ikea: welke gradaties kent het begrip 'originaliteit'?

Workshop 9 wordt verzorgd door drs. Jean-Pierre van Rijen